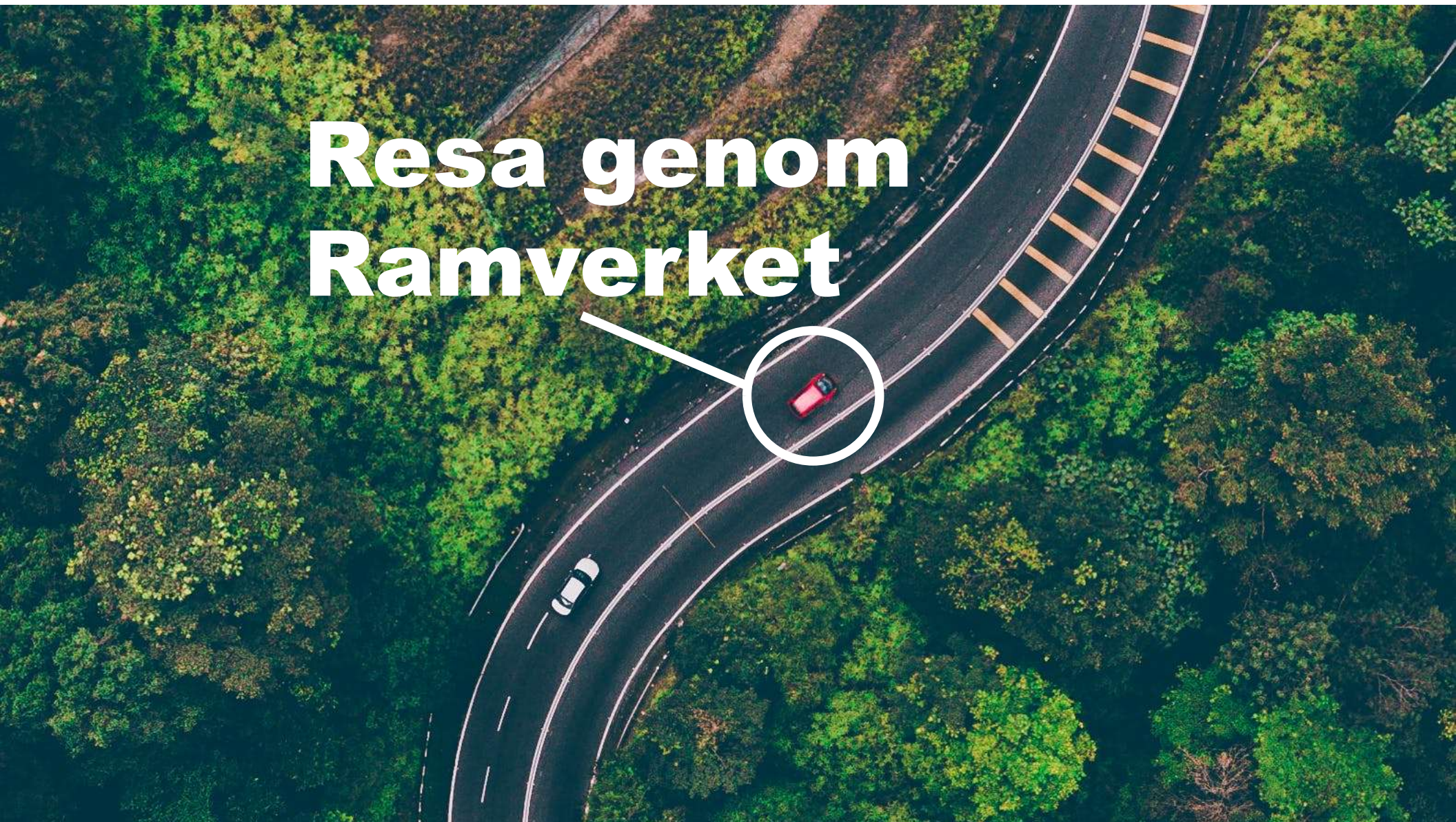

Resa genom Ramverket

A dramatic, low-key photograph showing the silhouette of a soldier's head and shoulders in profile, looking through the sight of a rifle. The sun is positioned directly behind the rifle's barrel, creating a bright, glowing lens flare that illuminates the scene. The background is a soft, hazy landscape under a sunset or sunrise sky. The overall mood is contemplative and somber.

EN FÖRÄNDRAD HOTBILD

Foto: Antonia Sehlstedt/Försvarsmakten

Utvärdering av den aktörsgemensamma hanteringen av tre händelser ur ett krisberedskapsperspektiv

Redovisning av regeringsuppdrag Fö2024/00366

Centrala rekommendationer

1. Stärk det proaktiva förhållningssättet genom tydligare krav på handling.

2. Planera och öva för gemensamma förhållnings- och arbetssätt.

3. Stärk den regionala samverkansförmågan.

Vad är Ramverket?

**Basplatta för
gemensam förståelse**

**Tydligt stöd till
operativa åtgärder**

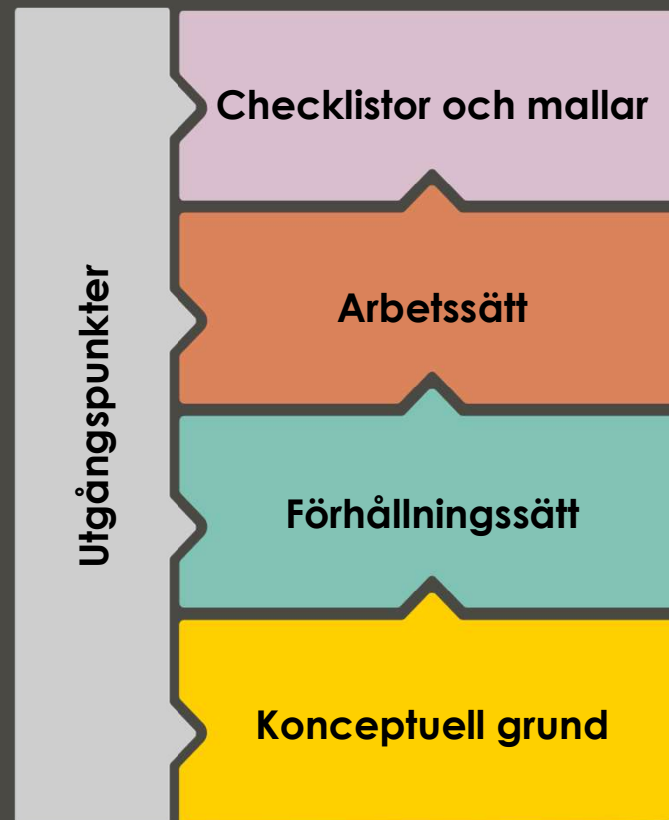

**Främja effektivt och
samordnat agerande**

Gemensamma grunder

...och det finns ett antal utgångspunkter.

Ramverket
består av fyra
nivåer...

Förhållningssätt

Sätt att tänka som påverkar vårt agerande

Gemensamma grunder

Förhållningssätt

Vad är förhållningssätt?

Sätt att tänka som påverkar våra resonemang, attityder och agerande.

Mentala kompasser som vägleder tänkandet på ett konstruktivt sätt.

Gemensamma grunder

Förhållningssätt

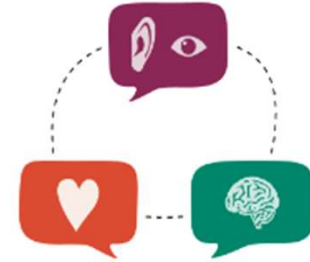
Fem förhållningssätt

Se helheten

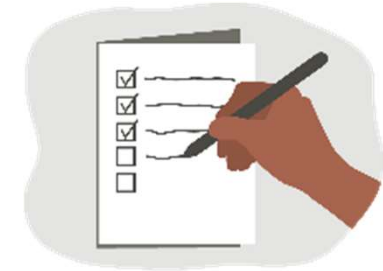
Ha perspektivförståelse

Lyssna in och kommunicera aktivt

Var proaktiv

Ta medvetna beslut

Gemensamma grunder

Förhållningssätt

Se helheten!

Viktigt för att skapa en överblick
över behov, resurser och
åtgärder.

Vi ser vår egen organisation
som **en del av en helhet** – en
pusselbit i ett större system.

Förstå olika delar av helheten

Vilka åtgärder behövs
för att åstadkomma
den effekt vi vill uppnå?

Vem kan ha nytta av
den information och
de resurser vi har?

Vad har hänt, vilka
konsekvenser och
behov kan uppstå?

Vem kan ha information
och resurser som vi kan
ha nytta av?

**Nationell
suveränitet**

**Människors
liv och hälsa**

**Samhällets
funktionalitet**

**Demokrati,
rättssäkerhet och
männsliga fri-
och rättigheter**

**Miljö och
ekonomiska
värden**

Ha perspektivförståelse!

Vi ser situationen med "olika glasögon" och förstår skeendet på olika sätt.

Vi får en mer heltäckande bild av konsekvenser och hjälpbehov.

Olika perspektiv berikar!

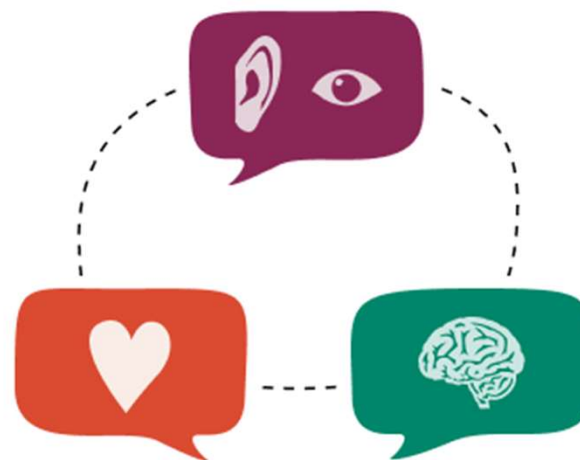

Lyssna in och kommunicera aktivt!

Genom hela hanteringen, i alla steg och på alla nivåer, **lyssna in för att se och möta informationsbehov hos varandra.**

Anpassa kommunikationen.

Medvetet beslutsfattande.

**Att vara
medveten
om hur vi
människor
fattar beslut**

Medvetet beslutsfattande.

**Att vara
medveten
om hur vi
människor
fattar beslut**

**Att fatta
beslut på
ett
medvetet
sätt**

Medvetet beslutsfattande.

Att vara medveten om hur vi människor fattar beslut

System 1: Snabbt tänkande

- Snabbt & intuitivt
- Automatiskt & omedvetet
- Påverkat av känslor och tidigare erfarenheter
- Använder tumregler & genvägar

System 2: Långsamt tänkande

- Medvetet & analytiskt
- Långsamt & kräver ansträngning
- Kräver koncentration & logiska resonemang
- Används vid komplicerade & komplexa beslut

Kahneman

En modell om beslutsfattande

Beräkna svaret

$$3 \times 3 = ?$$

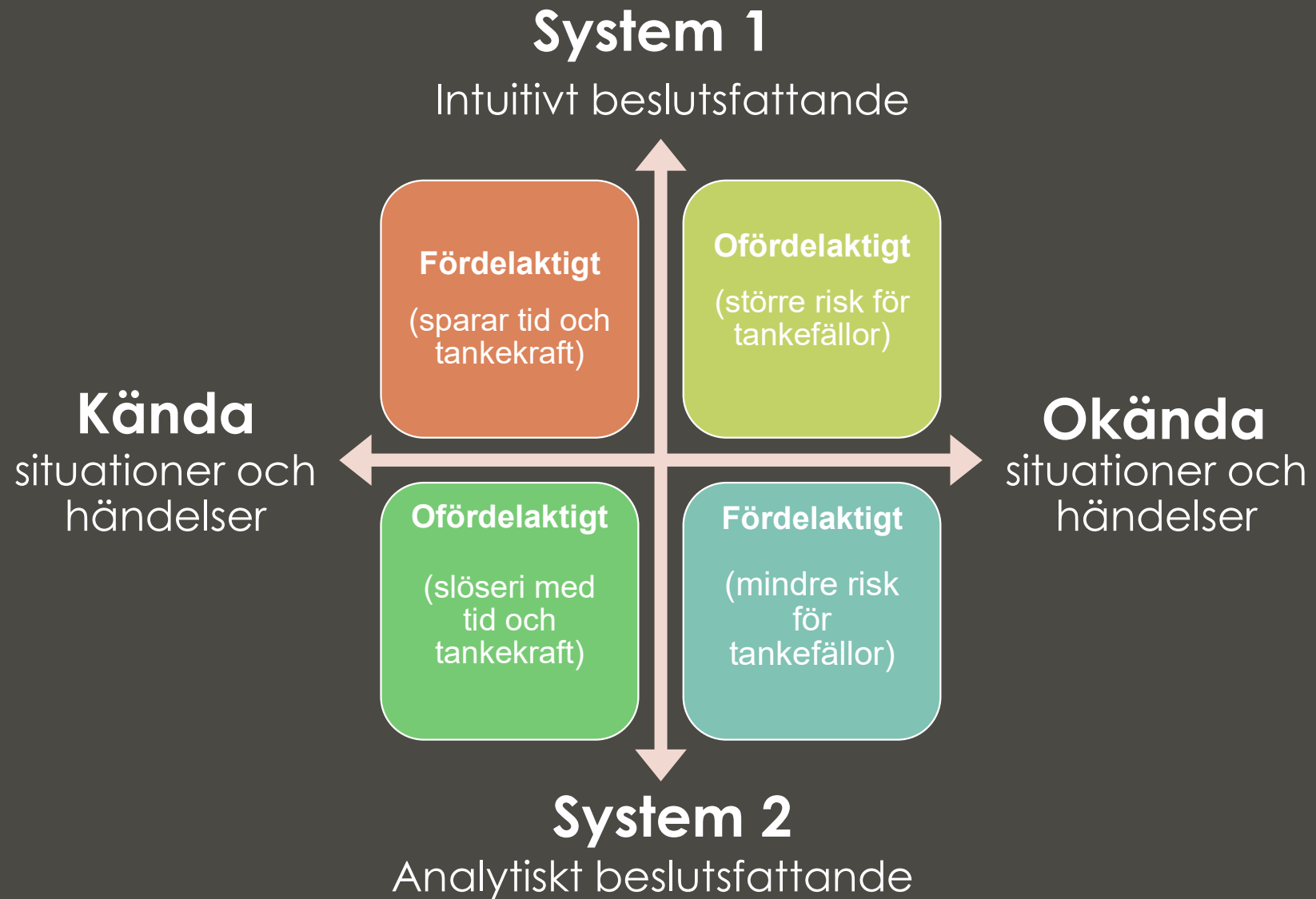
System 1

Snabbt tänkande

$$3738 \times 421 = ?$$

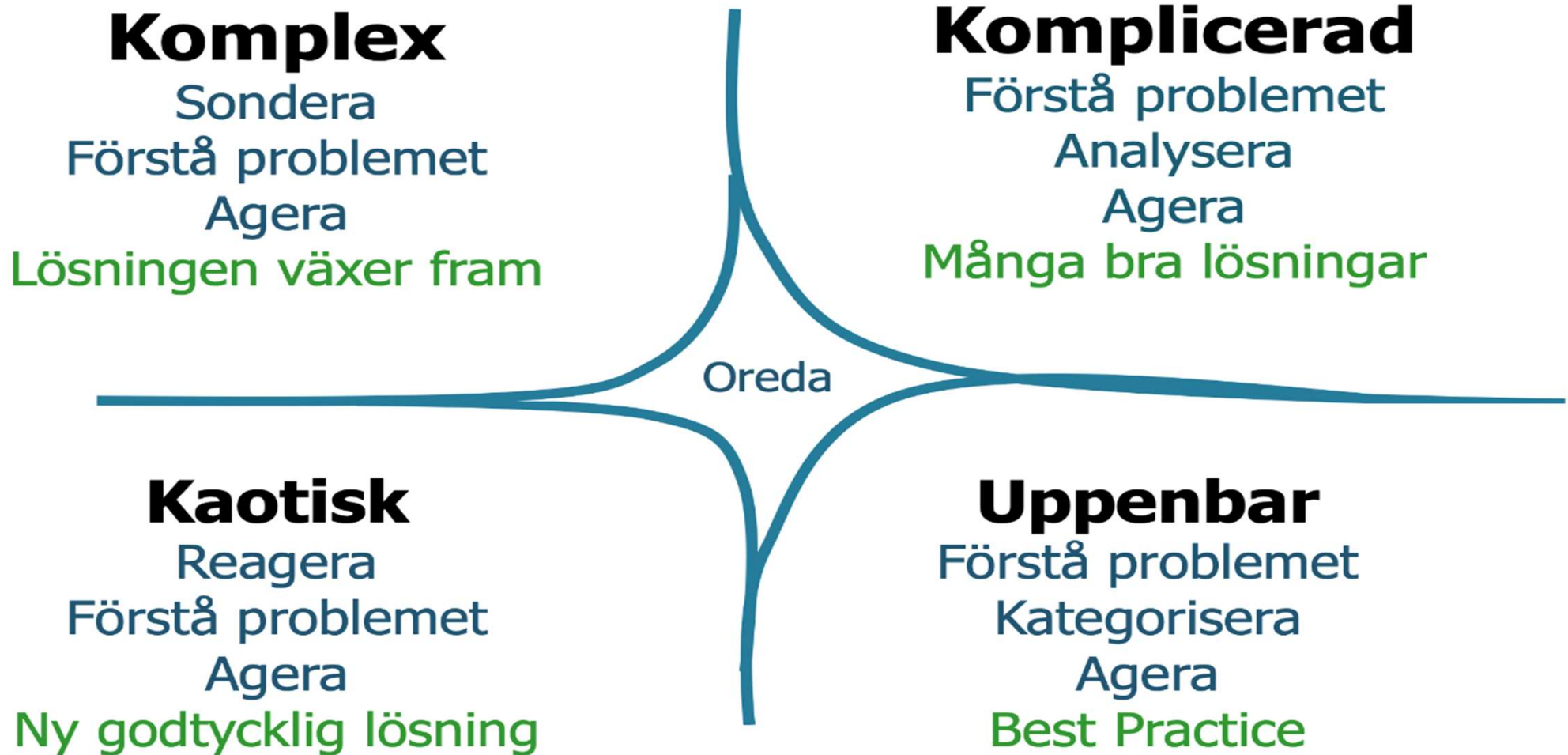
System 2

Långsamt tänkande

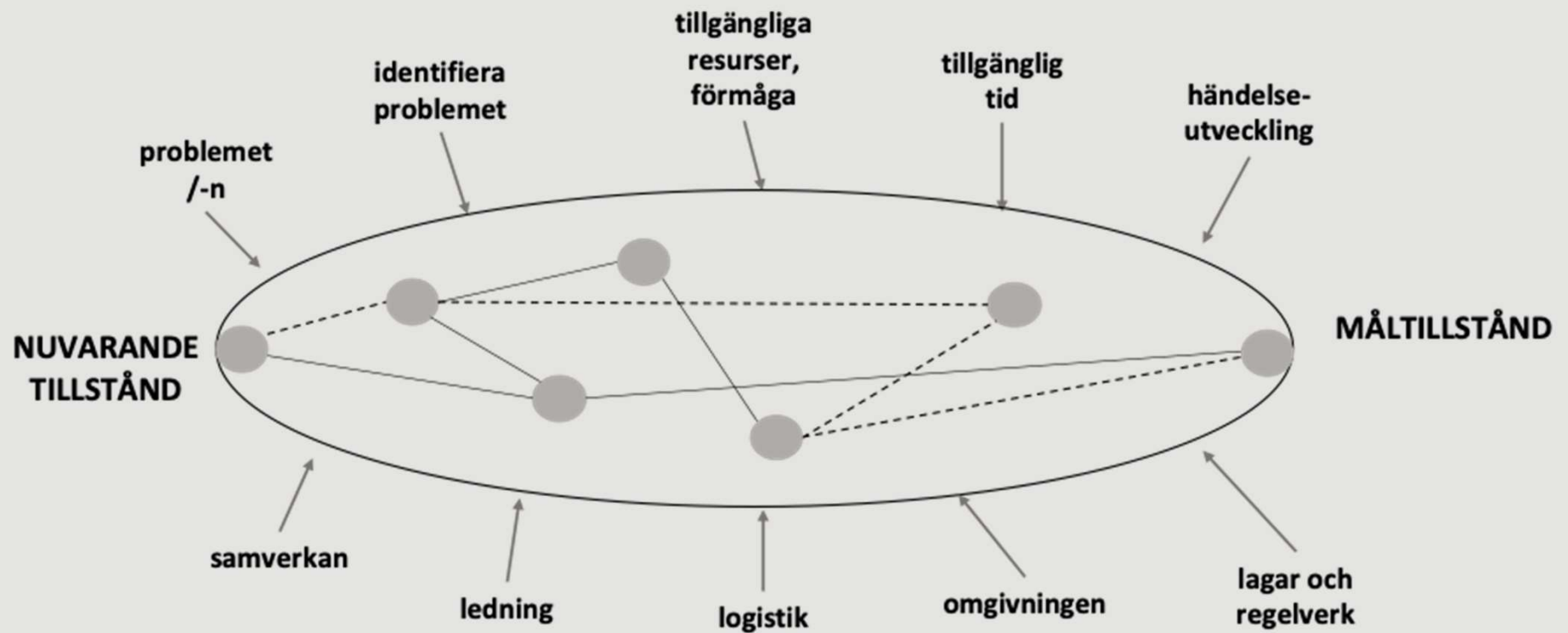

Att fatta beslut på ett medvetet sätt

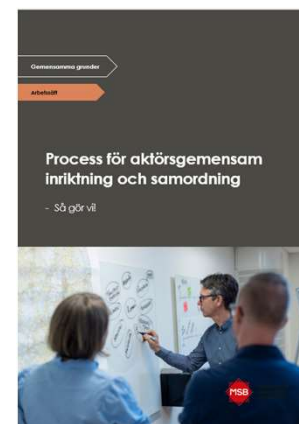
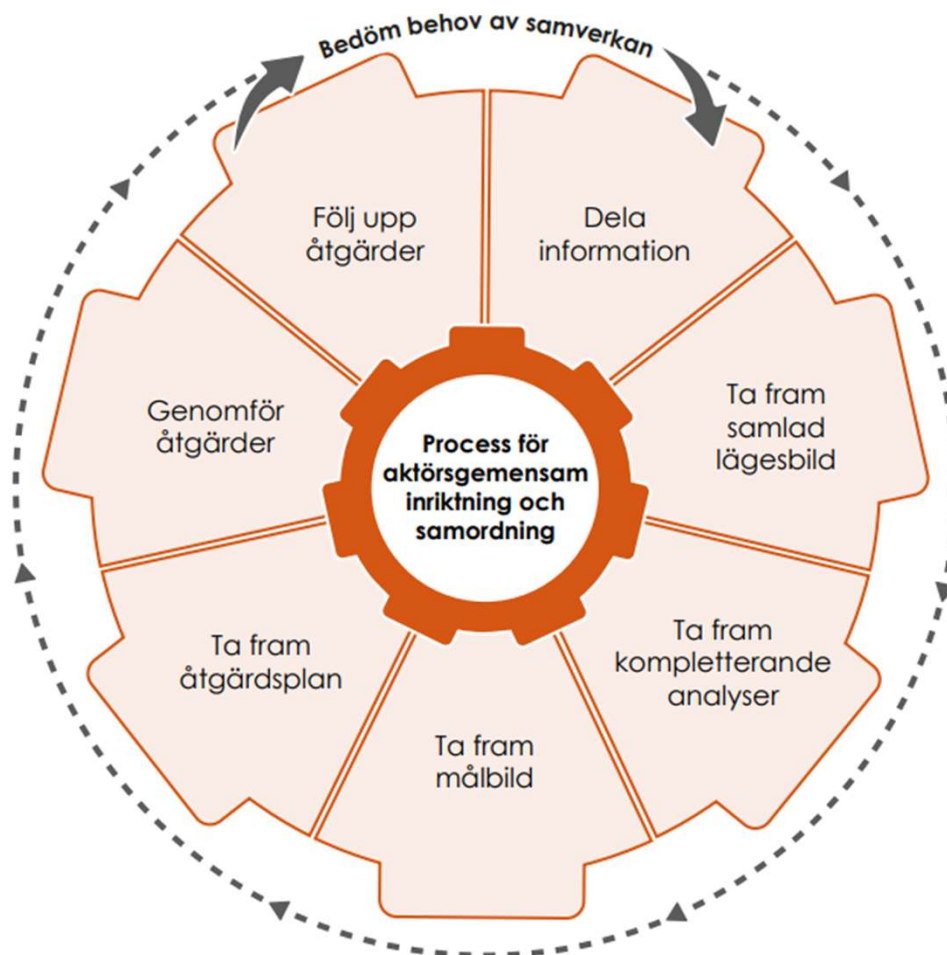
Habitat (Cynefin)

Möjlighetsrummet

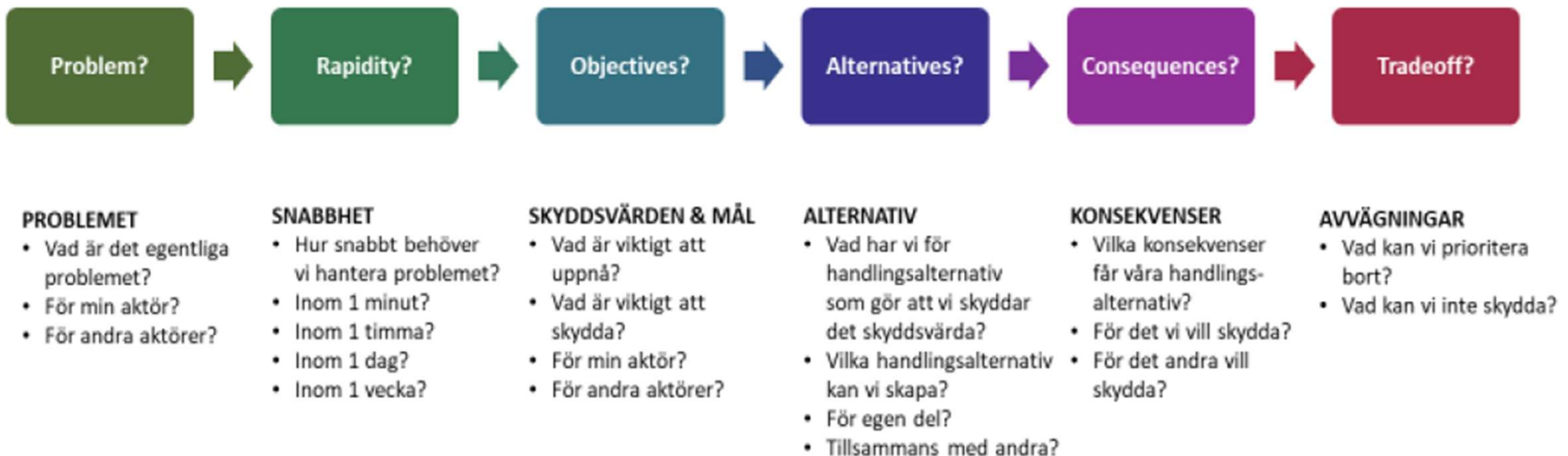

Process för aktörsgemensam inriktning och samordning

PROACT

En generell beslutsmodell

Ta medvetna beslut!

Samhällsstörningar är ofta både unika och komplexa.
Vi kan inte i samma utsträckning förlita oss på tidigare erfarenheter.

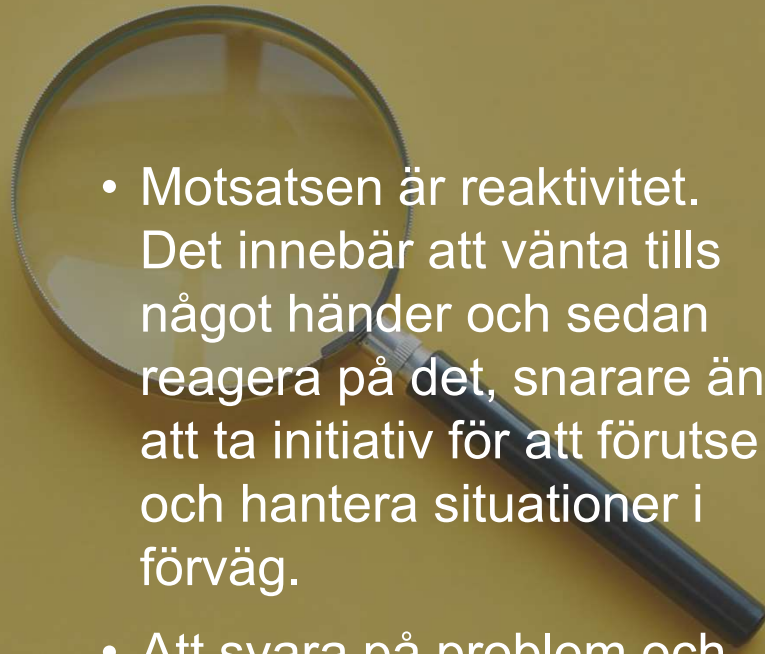
Besluten behöver vara transparenta, **spårbara** och möjliga att utvärdera.

Därför behöver vårt beslutsfattande vara **mer medvetet och analytiskt.**

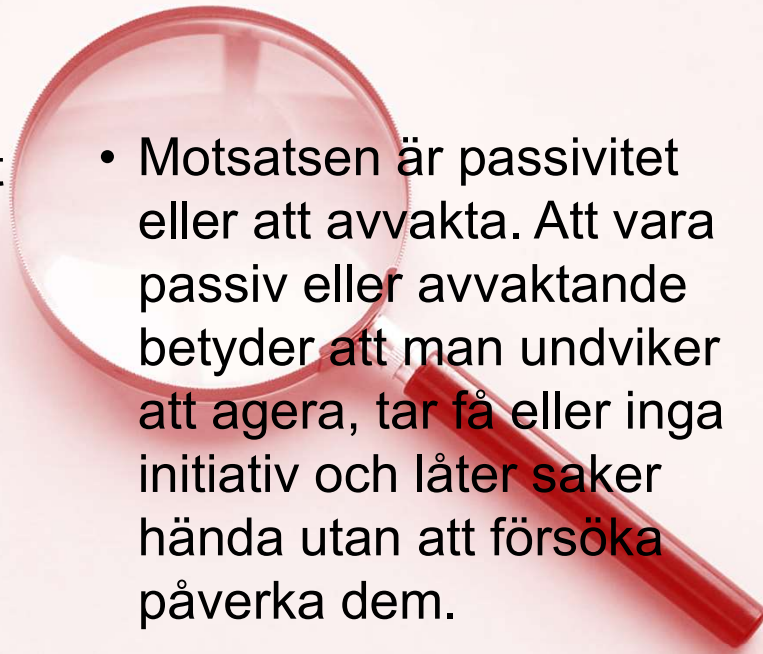
Proaktivitet

- Att vara förebyggande och förutseende.
- Det innebär att vara inriktad på att i förväg vidta lämpliga åtgärder t.ex. för att förhindra oönskade händelser eller skadlig utveckling eller för att främja önskvärd utveckling.
- Motsatsen är reaktivitet. Det innebär att vänta tills något händer och sedan reagera på det, snarare än att ta initiativ för att förutse och hantera situationer i förväg.
- Att svara på problem och utmaningar när de uppstår, istället för att planera och agera för att undvika dem.

Handlingskraft

- Innebär att ha förmågan att fatta beslut och genomföra dem på ett snabbt och effektivt sätt, även i utmanande situationer.
- Det handlar om att våga ta initiativ, lösa problem och driva saker framåt.
- Motsatsen är passivitet eller att avvakta. Att vara passiv eller avvaktande betyder att man undviker att agera, tar få eller inga initiativ och låter saker hända utan att försöka påverka dem.
- Det kan innebära att tveka, skjuta upp beslut eller helt enkelt vänta på att någon annan ska lösa situationen.

MSB:s operativa verksamhet och hantering

Var proaktiv!

Fånga upp tidiga signaler på händelser i omvärlden och **skapa utrymme** för att sätta in **tidiga åtgärder**.

Vi har då bättre möjligheter **att minska de negativa konsekvenserna** av samhällsstörningar.

Gemensamma grunder

Förhållningssätt

Material om förhållningssätten

Fyra webinarier våren 2025

Live
Kl. 11:30-12:30
Anmälan sker
på msb.se

~~Förhållningssätt vid aktörsgemensam hantering~~ – 25 mars

Inriktning och samordning vid aktörsgemensam hantering – 24 april

Lägesbild vid aktörsgemensam hantering – 22 maj

Kriskommunikation vid aktörsgemensam hantering – 17 juni

Alla webinarier kommer även läggas ut i efterhand

msb.se/ledningsamverkan

Kontakt: ledningsamverkan@msb.se

Tack!